

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI
TALEPLİDİR.

İSTANBUL İDARE MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA

- DAVACI** : TMMOB Şehir Plancıları Odası (İstanbul Şubesi)
- VEKİLİ** : Av. Koray CENGİZ – Av. Denizler ŞANLI
Hatay Sok. 24/17 Kocatepe ANKARA
- DAVALI** : **1.** Kültür ve Turizm Bakanlığı (İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu)
2. Fatih Belediye Başkanlığı
3. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- DAVA KONUSU** : Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 02/11/2007 tarih ve 20 nolu kararı ile uygun bulunan, Fatih Belediye Meclisi'nin 10.12.2007 tarih ve 2007/156 sayılı kararı ile kabul edilen ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca 17.12.2007 tarih ve 4269 sayı ile onaylanarak yürürlüğe giren Neslişah ve Hatice Sultan Mahallesi (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin hazırlanan Yenileme Avan Projesinin **öncelikle yürütmesinin durdurulmasına ve takiben iptaline** karar verilmesi talebimizdir.
- BİLDİRİM TARİHİ** : İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 29.01.2008 tarih ve 15 / 70 sayılı yazısı ile karar tarafımıza 08.02.2008 tarihinde tebliğ edilmiştir.
- AÇIKLAMALAR** :

DAVA AÇMA EHLİYETİ YÖNÜNDEN

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Şehir Plancıları Odası, 6235 ve 3458 sayılı yasalara göre kurulan TMMOB'ye bağlı, kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olup, alanına ilişkin tek meslek odasıdır.

Kanun, oda tüzüğü ve ilgili yönetmeliklerde belirtildiği gibi Şehir Plancıları Odası, mesleğin ve meslektaşların hak ve çıkarlarını korumak, şehir planları ve uygulamalarının, planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun yapılmasını denetlemek, bu konudaki eksiklikleri, yanlışlıkları ortadan kaldırmak için gerekli çalışmaları yapmakla yükümlüdür.

TMMOB Şehir Plancıları Odası ilgili bakanlık, kamu kurumları, belediyeler ve diğer kuruluş ve makamlarla ilişki içerisinde ülkemizin sağlıklı ve düzenli kentleşmesi, kent planlarının şehircilik esaslarına ve meslek ilkelerine uygun yapılması için; yazışma, görüşme girişimleriyle

düzeltilmesini başaramadığı hatalı plan, karar ve uygulamaları yargıya götürmekte, yargı yoluyla çabalarını sürdürmektedir.

TMMOB Şehir Plancıları Odası, kurulduğu günden bu yana, kanunlara, şehircilik bilimine ve kamu yararına aykırı olan plan ve uygulamalara karşı mücadelesi çerçevesinde gerektiğinde yasal süreçleri de izleyerek görevini yerine getirmekle yükümlüdür ve somut davayı da bu nedenle açmaktadır.

GÖREVLİ MAHKEME YÖNÜNDEN

2575 s. Danıştay Kanunu'nun 24. maddesinde Danıştay tarafından ilk derece mahkemesi olarak görülecek davalar belirtilmiş olup, (c) bendinde Bakanlıkların "**düzenleyici idari işlemlerine**" karşı açılacak davalarda Danıştay'ın görevlendirilmiş olduğu açıktır. İşbu dava Bakanlığın **düzenleyici değil uygulayıcı idari işleme karşı** açılmış olup bu nedenle Mahkemeniz görevli olarak gösterilmiştir.

ESAS YÖNÜNDEN

Dava İstanbul ili, Fatih ilçesi 2484 (bir kısmı) ada, 2489 ada, 2490 ada, 2492 ada, 2493 ada, 2494 ada, 2495 ada, 2497 ada, 2498 ada, 2499 ada, 2525 ada, 2524 adaları kapsayan, İstanbul 1. numaralı Kültür ve Tabiat varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 12.07.1995 gün ve 6848 sayılı kararı ile belirlenen Kentsel ve Tarihi Sit alanı içerisinde kalan 22.04.2006 gün ve 26147 sayılı Resmi Gazete ve 13.10.2006 gün ve 26318 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararlarıyla ilan edilen Neslişah ve Hatice Sultan Mahallesi (Sulukule) Yenileme alanına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 02/11/2007 tarih ve 20 nolu kararı ile uygun bulunan, Fatih Belediye Meclisi'nin 10.12.2007 tarih ve 2007/156 sayılı kararı ile kabul edilen ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nca 17.12.2007 tarih ve 4269 sayı ile onaylanarak yürürlüğe giren Neslişah ve Hatice Sultan Mahallesi (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin hazırlanan Yenileme Avan Projesinin öncelikle yürütmesinin durdurulması ve iptali talebidir.

1 – Dava konusu Yenileme Avan Projesi, üst ölçekli plan olarak kabul edilebilecek ve halen yürürlükte olan koruma amaçlı imar planına aykırılık oluşturmaktadır.

Davalı idareler almış oldukları kararlarla, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 26.01.2005 tarih ve 403 sayılı kararıyla uygun bulunan, usulüne uygun olarak onanmış, ilan edilerek kesinleşmiş ve yürürlükte olan 1/1.000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı kararlarına aykırı işlem tesis etmiştir.

Bölgeye ait koruma amaçlı imar planı kararları değerlendirilmeden ve gözetilmeden Neslişah ve Hatice Hatun (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin Yenileme Avan Projesi hazırlanmış ve sözkonusu proje davalı idarelerin almış oldukları kararlarla uygun bulunarak onaylanmıştır.

5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıklarının Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun'da yenileme alanlarında koruma amaçlı imar planı yapılması gerektiğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak bu hükmün bulunmaması, alanda imar planları yapılmadan ya da var olan bir koruma amaçlı imar planına aykırı proje yapılabileceği anlamına gelmemektedir. Odamız tarafından açılan ve Danıştay 6. Dairesinin 2006/688 E. sayılı dosyası üzerinden devam eden davada 5366 s. Kanunun uygulama

yönetmeliğinin iptali talep edilmiş olup söz konusu davanın dilekçesinde belirtilen hususlara değinilmiş, bu kapsamda "*yönetmelik metninde yenileme alanlarında koruma amaçlı imar planı yapılması gerektiğine dair bir hüküm bulunmamasının*" yaratacağı kural dışı uygulamalara dikkat çekilmiş ve bunun ortaya çıkaracağı olumsuzluklara değinilmiştir. Bunun üzerine söz konusu davaya ilişkin davalılar Başbakanlık, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığının cevap dilekçelerinde, 5366 sayılı Kanun kapsamında belirlenen yenileme alanlarında Koruma Amaçlı İmar Planlarının yapılmayacağı ya da **var olanların yürürlükte olmadığını belirten bir düzenleme bulunmadığı**, 2863 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlarda uygulamaları yönlendiren ve belirleyen temel belgenin "koruma amaçlı imar planları" olduğu, ilgili idarelerin yenileme alanı olarak belirlenmiş olsun ya da olmasın sit alanlarına yönelik yapacakları tüm işlemleri 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili mevzuat kapsamında gerçekleştirmeleri gerektiği yönünde cevap verilmiştir. Söz konusu cevap dilekçeleri işbu davada iddialarımızı destekler mahiyettedir. Bahsi geçen Danıştay 6. Dairesinin 2006/688 E. sayılı dosyasından verilen 06.12.2006 tarihli ara kararda cevap dilekçelerine paralel olarak yine iddialarımızı desteklemektedir.

Planlar, plan kademelenmesine uygun olarak yapılmalıdır. Günümüzde plan tür ve ölçekleri ile yetki ve görev dağılımları ile ilgili olarak yaşanan karmaşa dikkate alındığında, plan kademelenmesi önemli ve sorunlu bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. İmar Kanununun "Planlama Kademeleri" başlıklı 6. maddesinde "*Planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından; Bölge Planları ve İmar Planları, imar planları ise Nazım İmar Planları ve Uygulama İmar Planları olarak hazırlanır. Uygulama imar planları, gerektiğinde etaplar halinde de yapılabilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

Her ölçek ve türde fiziksel plan, kararlarını türünün ve ölçeğinin gerektirdiği ayrıntıyı içermek üzere belirlenir. Bu husus, planların birbirini yönlendirme özelliği, kısaca planların kademeli birlikteliği ilkesi olarak açıklanabilmektedir. Bu çerçevede önemli olan, yönlendirme ile kastedilendir. En önemlisi, yönlendirmenin birebir bir ölçek değiştirme ile aktarma olmadığının bilinmesidir. Plan kademelenmesine uygun davranmak, üst ölçek planının arazi kullanım kararlarını daha büyük ölçekte planlara aynen aktarmak anlamına gelmemektedir. Bu planlar, alt ölçekteki planın hazırlanması aşamasında yapılacak araştırmalar ve değerlendirmeler sonucunda detaylandırılacak genel yapıyı ve çerçeveyi belirlerler. Örneğin 1:25.000 ölçekte hazırlanan çevre düzeni planları ile belirlenen kararların, plan ilke ve kabullerine uygun olmak üzere nazım imar planlarında ve uygulama imar planlarında, bu planların gerektirdiği biçimde ve ölçeklerinin gerektirdiği ayrıntıda ifade bulması gerekir.

Bir başka anlatımla planlamada kademelenme ya da planların kademeli birlikteliği ilkesi, üst ölçekte verilmiş olan kararların alt ölçeğe her tür ve ölçeğin (bölge planı, çevre düzeni planı, nazım imar planı ve uygulama imar planlarının) gerektirdiği içerik ve ayrıntıda semboloji ile desteklenen kararlar bütününe sağlamayı hedefler.

Söz konusu alanda ise planların kademeli birlikteliği ilkesi olarak bilinen ve yargı denetiminde de önemli olan bu yasal kural, defalarca çiğnenmiştir. Planların kademeli birlikteliği ilkesi somut olayda üst ölçek planı olarak koruma amaçlı imar planının referans alınması ile hayat bulacaktır. Dolayısıyla 2863 sayılı Kanun kapsamında usulüne göre tescil ve ilan edilen sit alanlarında onaylanan projeler, mer'î Koruma Amaçlı İmar Planı kararlarına uygun olmak zorundadır. Neslişah ve Hatice Hatun (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin Yenileme Avan Projesinde mevcut koruma amaçlı imar planlarına uyulmazken, alanda fonksiyon ve yoğunluk değiştirilerek, hem 2863 sayılı Kanuna hem de İmar Kanunu ve Yönetmeliklerine aykırı işlem tesis edilmiştir. Koruma amaçlı imar planının 6.50 m.den daha yüksek yapı yapılamayacağı

hükmü çiğnenmiştir. Planda belirlenen park alanları küçültülmüş, konumları değiştirilmiştir. Sokak ve yol düzeni tamamen değiştirilmiştir. "Avan Proje" adı altında yapılan bu işlem, İmar Kanununa ve Koruma ile ilgili mevzuata aykırılığının yanı sıra, Plan hiyerarşisi ve planlama kurumsal yapısına verdiği tahribat da dikkate alındığında açıkça hukuka aykırılık yaratmaktadır.

2 - Avan Proje adı altında uygun bulunan ve onaylanan belgeler, 5366 sayılı Kanun hükümlerine aykırı kapsam ve içeriktedir.

5366 sayılı Kanunun 3. maddesinin son paragrafında "*Yenileme projeleri, uygulama alanı içerisinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının rölöve, restitüsyon, restorasyon projeleri ile onarılacak veya yeniden inşa edilecek yapıların imar mevzuatında öngörülen projelerinden oluşur*" denmektedir.

Bu ifade, İmar Kanununun 22. maddesindeki ve İmar Kanunu gereğince çıkartılmış yönetmeliklerde tanımlanan mimari, statik ve tesisat projeleri ile elektrik projelerini içermektedir. Konu bu kapsamda değerlendirildiğinde 5366 sayılı Kanuna göre onaylanması gereken projeler yukarıda sıralanan ve tanımlanan projelerdir. 5366 sayılı Kanunda yer almamasına karşın 14.12.2005 tarihli, 26023 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinin 4 maddesi (g) fıkrasında Yenileme Avan Projesi ve tanımlamasına yer verilmektedir. Kanun maddesi "Yenileme Avan Proje" gibi bir düzenleme getirmemişken, ne İmar Mevzuatında ne de Koruma Mevzuatında bu kapsamda ve içerikte bir projelendirmenin yapılabileceği ve onaylanabileceğine dair bir hüküm bulunmazken, davalı idareler Kanuna aykırı olarak yayımlanmış bulunan anılan Yönetmelikte tanımlanan "Yenileme Avan Proje"sini uygun bularak ve onaylayarak açıkça kanuna aykırı bir hüküm tesis etmişlerdir.

Mahkemenizce de bilindiği üzere normlar hiyerarşisine göre dava konusu idari işlemin mevcut yönetmeliklerden önce kanunlara ve özellikle de 5366 s. Kanuna uygun olması gerekmektedir. Ancak Kanunla düzenlenmemiş bir hususta Yönetmeliğin referans alınması açıkça normlar hiyerarşisine de aykırılık teşkil etmektedir.

Bir an için dava konusu işlemin hukuka uygunluğunda 5366 s. Kanun değil de bunun uygulama yönetmeliği dikkate alınsa dahi işlem yine de hukuka aykırı olacaktır. Şöyle ki; Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinin 4 maddesi (g) fıkrasında Yenileme Avan Projesi ve tanımlamasına yer verilmektedir. Anılan yönetmelik maddesine göre, yenileme avan projesi; "yenileme uygulama projelerine esas teşkil edecek, Kanunun 2 nci maddesi uyarınca kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurulunca karara bağlanan, mimari avan proje ile statik, tesisat, elektrik, ulaşım ve alt yapı ön raporlarını" olarak tanımlanmaktadır. Halbuki uygun bulunan ve onaylanan avan projenin bu projelerle ilgisi bulunmamaktadır. İdare, yasada tanımı olmayan bir belgeyi, yasa kapsamında onaylayarak yasa ve yönetmeliğe aykırı işlem tesis etmiştir.

3 - Avan Proje adı altında uygun bulunan ve onaylanan belgeler Koruma Yaklaşım ve İlkelerine aykırıdır.

İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu 5366 sayılı Kanun gereğince kurulmuş olmakla birlikte 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu

gereğince çalışma esasları belirlenmiştir. Bunun nedeni ise 5366 s. Kanunun çalışma esasları yönünden 2863 s. Kanuna atıfta bulunmuş olmasıdır.

Ancak adı geçen kurul, İstanbul I Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 12.07.1995 gün ve 6848 sayılı kararı ile belirlenen alanda alınmış olan Kentsel ve Tarihi Sit alanı kararı gereğine aykırı olarak karar almıştır. Kurulun 2863 sayılı Kanun gereğince Koruma Yüksek Kurulu İlke Kararlarına uygun karar oluşturması gerekirken almış olduğu kararda söz konusu ilke kararlarına uymamıştır. Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun "Kentsel Sitler, Koruma ve Kullanma Koşulları"nın belirlendiği 720 nolu İlke kararında Kentsel Sitler "mimari, mahalli, tarihsel, estetik ve sanat özelliği bulunan ve bir arada bulunmaları sebebiyle teker teker taşıdıkları kıymetten daha fazla kıymeti olan kültürel ve tabii çevre elemanlarının (yapılar, bahçeler, bitki örtüleri, yerleşim dokuları, duvarlar) birlikte buldukları alanlar" olarak tanımlanmaktadır. Söz konusu İlke Kararında koruma amaçlı imar planı onaylanmış kentsel sit alanlarında koruma amaçlı imar planı ve planın tamamlayıcı eklerinde belirtilen koşullar doğrultusunda ilgili idarelerce izin verileceği açık bir şekilde yer almakta iken Koruma Amaçlı İmar Planı kararlarına aykırı ve kentsel sit tanımlamasında yer alan unsurları zedeleyen "Yenileme Avan Projesi" İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun dava konusu kararı ile uygun bulunmuştur. 2863 sayılı Kanunun amir hükümlerine aykırı ve koruma ilkeleriyle uyuşmayan projede Kentsel Sit alanlarında mutlak korunması gereken sokak dokusunun dahi korunmadığı Koruma Bölge Kurulunun kararında yer alan ifadelerden dahi anlaşılmaktadır.

Dava konusu idari işlem ile 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kanunu gereğince koruma kararı alınmış bir yer için yine eşdeğerde/aynı yetkilere sahip başka bir kurul tarafından alınan karar ile eski kararın etkisizleştirilmesi yoluna gidilmektedir ki bu durum hukuka aykırı olup "yasanın dolanılmasıdır." 2863 s. Kanun uyarınca kurulan kurullar ile 5366 s. Kanun ile kurulan kurullar mevzuat açısından incelendiğinde kurullar arasında hiyerarşik bir üstünlük bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu durum söz konusu kurulların eşdeğer olduğunu ortaya koymaktadır. Eşdeğer kurullar tarafından verilen kararların birbirinden üstün olmayacağı genel hukuk ilkeleri uyarınca ortadadır. Bu durumda yine genel hukuk ilkeleri uyarınca daha önce verilen ve daha geniş bir alanı kapsayan kararın yürürlükte olacağı da tabiidir. Bu nedenle dava konusu işlemi tesis eden kurul kararı açıkça iptale tabidir.

Kentsel ve Tarihi Sit Alanı olan proje kapsamındaki alanın büyük bölümü, yürürlükte olan koruma amaçlı imar planına göre "kara surları iç koruma alanında" kalmaktadır. **Söz konusu kara surları Dünya Miras Listesinde yer almaktadır.**

Birleşmiş Milletlerin Eğitim, Bilim ve Kültür bölümü "UNESCO" çatısı altında faaliyet göstermekte olan Dünya Miras Komitesi'nin resmi danışma organı olan ICOMOS tarafından hazırlanan Operasyonel Kılavuz (Operational Guidelines), Dünya Mirası Listesi'nde yer alan alanların bölgede yetkili tüm merkezi ve yerel otoriteler ile birlikte alanda hak sahibi olanları, üniversiteleri ve ilgili sivil toplum kuruluşlarını bir araya getirerek, ortak aklın üretilmesini hedefleyen, çok taraflı, demokratik bir model ile alanın yönetilmesini amaçlayan, uluslararası koruma kuramını şekillendiren tüzüklerde öngörülen yaklaşımlarla koruma-kullanım dengesi sağlamaya çalışan bir yönetim modeli çerçevesinde yönetilebilmesi için kriterleri belirlemektedir. Kılavuz'da belirlenen kriterler doğrultusunda uygulamalar "Dünya Mirası Listesi"nde kalabilmenin koşulu olarak tanımlanmıştır. Halbuki dava konusu kararlarla uygun bulunarak onaylanan "Yenileme Avan Projesi" koruma odaklı söz konusu kriterleri göz önüne almaktansa Dünya Miras Listesi'nde yer alan Karasurlarını tehdit eder niteliktedir.

4 - 5366 sayılı Kanunun amir hükümleri gereği projeye katılım konusu bir yana, gerekli bilgilendirilme dahi davalı idareler tarafından yapılmamıştır.

5366 sayılı Kanunun "Amaç" başlıklı 1 inci maddesinde "Bu Kanun, yukarıda belirtilen amaçlar doğrultusunda oluşturulacak olan yenileme alanlarının tespitine, teknik altyapı ve yapısal standartlarının belirlenmesine, projelerinin oluşturulmasına, uygulama, örgütlenme, yönetim, denetim, **katılım** ve kullanımına ilişkin usûl ve esasları kapsar" denmektedir. "Alanların belirlenmesi" başlıklı 2 inci maddesinde ise "Yenileme alanlarının teknik altyapı ve yapısal standartların oluşturulması, bu alanların yönetimi ile örgütlenme ve uygulama alanlarında bulunan **hak sahiplerinin veya bölge halkının katılımına** dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir" hükmüne yer verilmektedir.

Anılan Kanun maddesi uyarınca katılım konusunda herhangi bir yönetmelik hazırlanmamıştır. Kanunun Uygulama Yönetmeliğinde ise "Katılım ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesi" başlığı altında yer alan hüküm katılım konusunu sadece bilgilendirme konusuna indirgemiş, bunu da "ihtiyaç halinde" danışma toplantıları veya bilgilendirme yapabilir şeklinde düzenlemiştir.

Bu kapsamda Yönetmelikle hüküm altına alınması gereken konu katılım iken, hüküm altına alınan zorunlu değil isteğe bağlı bilgilendirmeye yönelik bir düzenleme olmuştur. Katılımın ve bilgilendirmenin yöntem ve düzeyinin idarenin inisiyatifine bırakılması Kanunun amaçları arasında olmayıp, Kanunda kastedilen katılım biçimi "bilgilendirmenin" ötesinde bir düzenlemedir. Bu durumda yine normlar hiyerarşisi uyarınca Yönetmeliğin değil Kanunun dikkate alınması gerekecektir.

Davalı idarelerin kararlarıyla uygun bulunarak onaylanan "Yenileme Avan Projesi"nde bireylerin projeye katılımı, bireylerin projeden haberdar olmaları, yasal ve idari açıdan bilgilendirilmeleri ve projeye katılımları sağlanmamıştır. Zira projeye itiraz veya projenin ilanı yapılmamış ve idari başvuru yolu kapatılmıştır. Nitekim dava konusu İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 02.11.2007 tarih, 20 sayılı kararı 08.02.2008 tarihinde Odamız İstanbul Şubesine tebliğ edilmiştir. Bölge halkının ise konuya ilişkin bilgilendirilmediği ekte sunulan gazete ve televizyon haberlerinde de yer almaktadır.

YÜRÜTMİYİ DURDURMA İSTEMİ YÖNÜNDEN

5366 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliğin "Yenileme Projelerinin Onaylanması" başlıklı 17. Maddesinde Yenileme uygulama projelerinin yenileme avan projeleri esas alınarak hazırlanacağı ve koruma bölge kurulunca onaylanmasını takiben uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Bu durumda uygulamaya esas olan ve Kanunda atıfta bulunulan yenileme projeleri kurul tarafından onaylanmadan uygulama yapılması mümkün değildir. **Hiçbir koşulda avan proje ile uygulamaya geçilmesi mümkün değildir. Ancak ekte sunulan gazete ve televizyon haberlerine de konu olan proje alanındaki yıkımlar ile ekte yer alan alandaki mülk sahiplerinin proje kapsamında uygulamaya katılımlarının belgesi olan "Muvaffakatname" ile "Anlaşma Komisyonu Tutanakları" yenileme avan projesini esas alarak hazırlanmış ve usulüne uygun olarak onaylanmış uygulama projeleri bulunmaksızın uygulamaya geçildiğinin kanıtlarıdır.** Davalı idarelerce uygun bulunarak onaylanan "Yenileme Avan Projesi"ne istinaden yapılan yıkımlar ve kişilerin mülkiyetleri üzerinde tesis edilen işlemler telafisi mümkün olmayan zararlar doğurmaktadır.

İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27.maddesine göre: "Danıştay ve idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç ve imkânsız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe göstererek yürütmenin durdurulmasına karar verebilirler." denilmek suretiyle mahkemelerce yürütmeyi durdurma kararı verilebilmesi için dava konusu işlemin açıkça hukuka aykırı olması ve idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması şartlarının birlikte gerçekleşmesini aramıştır.

Her ne kadar idarenin işlemlerinin icrailik niteliği taşıdığı ve aksi yargı kararları ile kanıtlanıncaya kadar icra edilebilir olduğu gerçeği göz önünde bulundurulsa da; **idari yargılama usulüne has olan yürütmeyi durdurma müessesinin amacı ve varlık nedeni dikkate alındığında, dava sonucu beklenmeden hukuka aykırı davalı idare işleminin icra edilebilir olma niteliğinin ortadan kaldırılmaması ağır sonuçlar doğuracaktır.**

DAVA KONUSU İDARİ İŞLEM AÇIKÇA YÜRÜRLÜKTE OLAN KORUMA AMAÇLI İMAR PLANINA VE KAMU YARARINA AYKIRI OLDUĞU İÇİN HUKUKA AYKIRI OLUP, AYNI ZAMANDA DAVA EDİLEN İŞLEME DAYANAK OLARAK YIKIM ÇALIŞMALARI BAŞLADIĞI İÇİN İLERİDE TELAFİSİ İMKANSIZ ZARARLARA YOL AÇABİLECEKTİR.

ANILAN SEBEPLERLE ÖNCELİKLE DAVALI İDARENİN SAVUNMASI ALINMADAN YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARI VERİLMESİNİ BU MÜMKÜN OLMADIĞI TAKTİRDE DAVALI İDARELERİN CEVAP SÜRELERİNİN KISA TUTULARAK YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA VE BU KARARIN MEMUR ELİYLE DAVALI İDAREYE TEBLİĞİNE KARAR VERİLMESİ GEREKTİĞİ DÜŞÜNCESİNDEYİZ.

HUKUKİ SEBEPLER : Anayasa, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kanunu, 5366 sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkında Kanun, 5366 sayılı yasanın uygulama yönetmeliği, İ.Y.Kanunu ve ilgili mevzuat

DELİLLER :

1. Davalı İdarelerden istenecek işlem dosyaları
2. İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 02.11.2007 tarih, 20 sayılı kararı
3. a) Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın (Hukuk Müşavirliği) 23.05.2006 tarih, 81138 sayılı yazısı,
b) Başbakanlık'ın (Hukuk Müşavirliği) 06.06.2006 tarih, 4890 sayılı yazısı,
c) İçişleri Bakanlığı'nın (Hukuk Müşavirliği) 14.09.2006 tarih, 9156 sayılı yazısı.
d) Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın (Hukuk Müşavirliği) 13.10.2006 tarih, 6287 sayılı yazısı.
4. Danıştay 6. Dairesinin 2006/688 E. sayılı dosya içeriği ve 06.12.2006 tarihli kararı.
5. Dava konusu işlem nedeniyle başlatılan yıkımlara ilişkin muhtelif haberler
6. Bilirkişi incelemesi, keşif ve sair her türlü delil.

SONUÇ VE TALEP : Sayın Mahkeme Yukarıda gerekçelerini sunduğumuz;

Kültür ve Turizm Bakanlığı İstanbul Yenileme Alanları Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu'nun 02/11/2007 tarih ve 20 nolu kararı ile uygun bulunan, Fatih Belediye Meclisi'nin 10.12.2007 tarih ve 2007/156 sayılı kararı ile kabul edilen ve İstanbul Büyükşehir Belediye

Başkanlığı'nca 17.12.2007 tarih ve 4269 sayı ile onaylanarak yürürlüğe giren Neslişah ve Hatice Sultan Mahallesi (Sulukule) Yenileme Alanına ilişkin hazırlanan Yenileme Avan Projesinin ÖNCELİKLE YÜRÜTMESİNİN DURDURULMASI VE TAKİBEN İPTALİNE,

karar verilmesini saygılarımızla vekaleten arz ve talep ederiz. 08.04.2008

TMMOB Şehir Plancıları Odası vekili
Av. Koray CENGİZ